

Số: /BC-UBND

Tam Đường, ngày tháng 01 năm 2024

BÁO CÁO

Báo cáo đánh giá thực trạng thi hành Luật Ban hành văn bản QPPL và kiến nghị đổi mới, hoàn thiện quy trình xây dựng ban hành văn bản QPPL

Thực hiện Công văn số 246/UBND-TH ngày 17/01/2024 của UBND tỉnh Lai Châu về báo cáo đánh giá thực trạng và kiến nghị đổi mới quy trình xây dựng pháp luật; UBND huyện Tam Đường báo cáo thực trạng thi hành Luật Ban hành văn bản QPPL và kiến nghị đổi mới, hoàn thiện quy trình xây dựng ban hành văn bản QPPL, cụ thể như sau:

Phần thứ nhất

ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG QUY TRÌNH XÂY DỰNG VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN LUẬT BAN HÀNH VĂN BẢN QPPL

1. Kết quả tổ chức triển khai thực hiện Luật Ban hành văn bản năm 2015, được sửa đổi, bổ sung năm 2020 (gọi chung là 2 Luật)

a) Ban hành văn bản và tổ chức thực hiện 2 Luật

Ngay sau khi 2 Luật được ban hành, UBND huyện đã ban hành Kế hoạch số 608/KH-UBND ngày 12/10/2015 về triển khai Luật ban hành văn bản QPPL trên địa bàn huyện Tam Đường; Kế hoạch số 1024/KH-UBND ngày 21/9/2020 về triển khai Triển khai thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật trên địa bàn huyện Tam Đường và tổ chức triển khai thực hiện. Hàng năm, UBND huyện đều ban hành chương trình công tác trong đó dự kiến phân công các cơ quan chuyên môn soạn thảo, xây dựng trình HĐND-UBND huyện ban hành văn bản QPPL thuộc phạm vi quản lý và ban hành kế hoạch và tổ chức rà soát, tự kiểm tra và kiểm tra văn bản do HĐND-UBND cấp huyện và cấp xã ban hành. Từ năm 2015 đến nay, UBND huyện đã ban hành 11 kế hoạch rà soát, tự kiểm tra và kiểm tra văn bản do HĐND-UBND cấp huyện và cấp xã ban hành theo quy định.

Ngoài ra, UBND huyện còn ban hành các Công văn hướng dẫn, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trong công tác soạn thảo văn bản nhằm nâng cao chất lượng ban hành văn bản nói chung và văn bản quy phạm pháp luật nói riêng.

b) Tổ chức quán triệt nhiệm vụ thực hiện và phổ biến nội dung của Luật

Ngay sau khi 2 Luật có hiệu lực, UBND huyện đã tổ chức triển khai sâu rộng tới thủ trưởng và cán bộ các cơ quan, đơn vị của huyện, cán bộ chủ chốt và

công chức chuyên môn các xã, thị trấn, kết quả đã tổ chức 2 hội nghị triển khai tại huyện với tổng số 478 lượt người tham gia; tổ chức 7 hội nghị tập huấn Luật với tổng số 623 lượt người tham gia đã góp phần nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ công chức làm công tác xây dựng văn bản tại các cơ quan, đơn vị thuộc huyện.

UBND huyện đã biên soạn và phát hành 150 cuốn tài liệu hỏi đáp và phát 300 cuốn Luật ban hành văn bản QPPL cho đội ngũ cán bộ, công chức các cơ quan, ban, ngành huyện và các xã, thị trấn để nghiên cứu và tổ chức thực hiện đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định.

2. Kết quả thực hiện Luật Ban hành văn bản QPPL

a) Kết quả xây dựng và đề nghị xây dựng văn bản QPPL

Từ 01/7/2016 đến 31/12/2023, HĐND-UBND huyện Tam Đường đã ban hành 41 văn bản QPPL, trong đó có 34 Quyết định của UBND huyện và 7 Nghị quyết của HĐND huyện.

Từ 01/7/2016 đến 31/12/2023, HĐND-UBND cấp xã ban hành 68 văn bản QPPL và tổ chức triển khai thực hiện (trong đó 14 Nghị quyết của HĐND và 44 văn bản của UBND).

Các văn bản do HĐND-UBND huyện đã ban hành đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật và mang tính khả thi cao.

b) Kết quả rà soát, tự kiểm tra và kiểm tra văn bản QPPL.

Chỉ đạo cơ quan chuyên môn tiến hành rà soát 271 văn bản còn hiệu lực đến thời điểm rà soát, tự kiểm tra 38.918 văn bản do UBND huyện ban hành và kiểm tra 51.380 văn bản do HĐND-UBND cấp xã ban hành. Qua công tác tự kiểm tra, kiểm tra và rà soát văn bản đã kịp thời chỉ đạo các cơ quan chuyên môn chủ động thực hiện các kiến nghị sau rà soát, kết quả đã sửa đổi, bổ sung, thay thế các văn bản QPPL không phù hợp. Đến nay, q đã công bố 24 văn bản QPPL còn hiệu lực đến 31/12/2023.

c) Đánh giá quy trình xây dựng văn bản QPPL theo quy định của Luật

- Về nội dung: các văn bản do HĐND-UBND huyện ban hành đảm bảo phù hợp với quy định của pháp luật, hợp hiến, hợp pháp, thống nhất và đồng bộ với các văn bản khác và tình hình thực tiễn ở địa phương, mang tính khả thi cao.

- Về hình thức: các văn bản QPPL do HĐND-UBND huyện ban hành đảm bảo đúng trình tự, thủ tục, thẩm quyền theo quy định của Luật ban hành văn bản QPPL.

II. THỰC TRẠNG XÂY DỰNG VÀ BAN HÀNH VĂN BẢN QPPL

1. Thực trạng thực hiện quy trình ban hành văn bản QPPL

a) Về lập, thông qua chương trình

Việc lập và thông qua chương trình xây dựng văn bản của HĐND, UBND là công việc hết sức quan trọng và cần thiết nhằm xác định những vấn đề cần giải quyết trong năm ở địa phương, tạo sự chủ động cũng như góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của HĐND, UBND, trách nhiệm của các cơ quan, đơn vị trong việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương. Hàng năm, UBND huyện đều xây dựng chương trình ban hành văn bản do các cơ quan, đơn vị tham mưu và thông qua chương trình ban hành văn bản của HĐND-UBND trong kỳ họp của UBND. Tuy nhiên, việc đăng ký chương trình xây dựng văn bản QPPL của một số cơ quan còn thụ động, chưa sát với yêu cầu quản lý nhà nước, văn bản ban hành không đảm bảo tiến độ...

b) Về soạn thảo, lấy ý kiến vào dự thảo VBQPPL

Đối với cấp huyện: Trong những năm qua, công tác xây dựng và ban hành văn bản quy phạm pháp luật của HĐND-UBND đã tuân thủ trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật. Hàng năm, UBND huyện phân công cho các cơ quan, đơn vị căn cứ vào chức năng, nhiệm vụ của mình có trách nhiệm xây dựng dự thảo văn bản quy phạm pháp luật trình HĐND và UBND huyện. Tuy nhiên, từ việc phân biệt không rõ ràng giữa văn bản QPPL và các văn bản khác do đó việc tham mưu soạn thảo các văn bản QPPL cho HĐND, UBND huyện của các cơ quan, đơn vị chưa thực sự chủ động; việc tham mưu cho HĐND-UBND trong việc ban hành văn bản quy phạm pháp luật để điều chỉnh các vấn đề có tính chất chiến lược, lâu dài còn chưa nhiều; số lượng văn bản Quy phạm pháp luật đăng ký ban hành theo các chương trình đạt tỷ lệ thấp vì nhiều lý do (chờ hướng dẫn của UBND tỉnh);

Các văn bản quy phạm pháp luật do HĐND-UBND huyện ban hành đều có sự tham gia góp ý của các cơ quan, tổ chức, cá nhân là đối tượng chịu sự tác động trực tiếp của văn bản quy phạm pháp luật, đặc biệt là sự tham gia phản biện của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc huyện. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện, một số cơ quan, đơn vị chưa chủ động tham gia ý kiến; nhiều ý kiến chưa sát.

c) Về thẩm định, thẩm tra dự thảo văn bản quy phạm pháp luật

Việc thẩm định các dự thảo văn bản quy phạm pháp luật do UBND ban hành và thẩm tra các Nghị quyết do HĐND ban hành ở địa phương được quan tâm và thực hiện đúng quy trình, quy định. 100% các văn bản quy phạm pháp luật do HĐND thông qua đều có ý kiến thẩm tra của các ban HĐND huyện và ý kiến thẩm định của phòng Tư pháp. Đối với các văn bản QPPL của UBND huyện ban hành đều có ý kiến thẩm định của cơ quan Tư pháp; nội dung báo cáo thẩm định ngày càng chi tiết, khoa học đảm bảo chính xác, chất lượng, khách quan; các ý kiến thẩm định đã được cơ quan soạn thảo nghiêm túc nghiên cứu, tiếp thu. Chính vì vậy chất lượng các văn bản quy phạm pháp luật do HĐND-UBND ban hành ngày càng được nâng cao cả về hình thức và nội dung. Tuy nhiên, một số dự thảo

văn bản gửi thẩm định chưa tuân thủ đúng quy định về hồ sơ, thời hạn thẩm định nên làm ảnh hưởng đến công tác thẩm định.

d) Về thông qua hoặc ban hành văn bản quy phạm pháp luật

Việc thông qua, ban hành văn bản quy phạm pháp luật của HĐND-UBND về cơ bản được thực hiện theo trình tự, thủ tục quy định.

Đối với dự thảo Nghị quyết của HĐND huyện, việc thông qua dự thảo văn bản QPPL được tuân theo trình tự: Đại diện UBND huyện trình bày dự thảo, đại diện ban HĐND được phân công trình bày báo cáo thẩm tra, đại biểu HĐND huyện thảo luận và thông qua Nghị quyết, Chủ tịch HĐND ký chứng thực Nghị quyết.

Đối với dự thảo văn bản QPPL của UBND được thông qua theo trình tự: Đại diện cơ quan soạn thảo trình bày dự thảo, cơ quan Tư pháp trình bày báo cáo thẩm định, UBND huyện thảo luận thông qua dự thảo và Chủ tịch UBND huyện thay mặt UBND ký ban hành.

Đối với các văn bản QPPL của UBND các xã, thị trấn cơ bản tuân theo trình tự thủ tục ban hành văn bản QPPL.

đ) Việc đăng công báo, đưa tin văn bản QPPL

Các văn bản QPPL do HĐND-UBND huyện đều được đăng tải trên Trang thông tin điện tử huyện Tam Đường và được sao gửi tới các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân liên quan và tổ chức triển khai thực hiện.

Đối với các xã, thị trấn việc niêm yết các văn bản nói chung cơ bản được thực hiện thường xuyên, các văn bản có tính chất quan trọng, liên quan đến nhân dân trên địa bàn đều được niêm yết tại trụ sở HĐND-UBND các xã, thị trấn.

e) Việc lưu trữ VBQPPL

Công tác lưu trữ văn bản quy phạm pháp luật trên địa bàn huyện được thực hiện đảm bảo theo quy định và các hướng dẫn liên quan đến công tác văn thư, lưu trữ giúp cho việc tra cứu, tìm kiếm và rà soát văn bản được thuận lợi.

3. Tình hình thực hiện công tác kiểm tra, rà soát, hệ thống hóa VBQPPL

a) Kết quả tự kiểm tra

Công tác tự kiểm tra, rà soát văn bản quy phạm pháp luật của HĐND-UBND được UBND huyện tiến hành thường xuyên theo định kỳ 1 năm một lần, ngoài ra huyện còn tiến hành tự kiểm tra, rà soát đột xuất theo từng lĩnh vực theo chỉ đạo của các cơ quan cấp trên. Qua qua trình tự kiểm tra các văn bản do HĐND-UBND huyện Tam Đường ban hành từ năm 2015 đến nay đã đạt được

những kết quả nhất định như: Chất lượng ban hành các văn bản do HĐND-UBND huyện ban hành ngày càng được nâng cao cả về hình thức và nội dung; không còn tình trạng vi phạm thẩm quyền ban hành hoặc văn bản có nội dung trái với quy định của cơ quan nhà nước cấp trên; hình thức ban hành văn bản phù hợp với các quy định của pháp luật hiện hành; nội dung các văn bản đã điều chỉnh một cách cơ bản các mối quan hệ xã hội, phần nào đáp ứng được yêu cầu quản lý nhà nước, quản lý xã hội ở địa phương, góp phần thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển.

Tuy nhiên, công tác tự kiểm tra, rà soát văn bản của HĐND-UBND huyện còn có một số tồn tại, hạn chế đó là: Nhiều cơ quan, ban ngành cho rằng công tác tự kiểm tra, rà soát văn bản thuộc trách nhiệm của cơ quan Tư pháp, kinh phí phục vụ cho công tác xây dựng, kiểm tra, rà soát, hệ thống hóa văn bản QPPL ở cấp xã chưa được bố trí; công tác rà soát, tự kiểm tra là việc khó, đòi hỏi chuyên môn cao nhưng chế độ đãi ngộ đặc thù cho đội ngũ cán bộ làm công tác văn bản QPPL thuộc cơ quan Tư pháp, cán bộ pháp chế ngành chưa đảm bảo do vậy không thu hút được đội ngũ cán bộ có trình độ chuyên môn lựa chọn vào cơ quan Tư pháp hoặc làm cán bộ pháp chế; do điều kiện khó khăn về cơ sở vật chất, trình độ sử dụng, khai thác, ứng dụng công nghệ thông tin của cán bộ, công chức còn hạn chế nên việc khai thác dữ liệu gặp khó khăn.

Đối với các cơ quan, đơn vị thuộc UBND huyện và các xã, thị trấn hầu hết việc tự kiểm tra văn bản của cơ quan đơn vị mình là chưa thực hiện được.

b) Đánh giá hiệu quả công tác kiểm tra VBQPPL

Công tác kiểm tra văn bản quy phạm pháp luật do HĐND-UBND cấp xã ban hành được tiến hành thường xuyên, định kỳ, kịp thời phát hiện những nội dung chưa đúng quy định của pháp luật, khắc phục những tồn tại, hạn chế trong công tác xây dựng và ban hành văn bản nói chung và văn bản quy phạm pháp luật nói riêng. Qua đó, đánh giá được hiệu quả trong việc áp dụng các văn bản trên thực tế để kịp thời sửa đổi, bổ sung, huỷ bỏ, đình chỉ hoặc thay thế văn bản không còn phù hợp, văn bản có dấu hiệu trái pháp luật. Mặt khác, thông qua công tác kiểm tra văn bản quy phạm pháp luật do các xã, thị trấn ban hành nhằm nâng cao chất lượng soạn thảo, ban hành văn bản quy phạm pháp luật theo đúng trình tự, thủ tục pháp luật quy định.

Tuy nhiên, số lượng văn bản hành chính do các xã ban hành khối lượng lớn, nên việc kiểm tra để xác định văn bản chứa QPPL còn hạn chế, trong khi phòng chuyên môn chưa đủ biên chế khó khăn trong quá trình thực hiện.

4. Các điều kiện đảm bảo cho công tác xây dựng văn bản QPPL

a) Nguồn nhân lực làm công tác xây dựng pháp luật

** Đội ngũ công chức Tư pháp*

- Đối với phòng Tư pháp: Hiện nay, phòng Tư pháp được giao 4 biên chế, số biên chế hiện có mặt là 3, trong đó: 2 đồng chí Đại học Luật, 1 đồng chí Thạc sĩ. Trình độ chuyên môn của công làm công tác xây dựng, kiểm tra, rà soát, hệ thống hóa VBQPPL của phòng Tư pháp có trình độ Đại học Luật trở lên.

- Cán bộ Tư pháp - Hộ tịch các xã, thị trấn: Tổng số 18 công chức, trong đó có trình độ Đại học: 14, Trung cấp Luật: 4 đồng chí.

** Đội ngũ làm công tác xây dựng văn bản ở các cơ quan khác*

- Văn phòng HĐND-UBND huyện:

Đội ngũ làm công tác xây dựng văn bản của HĐND-UBND huyện gồm 2 đồng chí có trình độ Đại học trở lên (1 đồng chí Thạc sĩ Luật, 2 đồng chí Đại học khác). Trong công tác xây dựng văn bản cán bộ làm công tác xây dựng văn bản của HĐND, UBND huyện luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm, có năng lực và nhiệt tình trong công tác, tham mưu kịp thời cho TT HĐND, lãnh đạo UBND huyện trong quá trình xây dựng, thông qua và ban hành văn bản QPPL.

- Văn phòng HĐND, UBND cấp xã:

Hiện nay huyện Tam Đường có 13/13 xã, thị trấn có cán bộ Văn phòng - Thống kê, trong đó có 13/13 đồng chí có trình độ Đại học. Nhìn chung, đội ngũ làm công tác xây dựng văn bản của cấp xã cơ bản đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ.

b) Kinh phí hỗ trợ công tác xây dựng và ban hành văn bản QPPL

Hàng năm, UBND huyện quan tâm bố trí kinh phí cho công tác xây dựng và ban hành văn bản QPPL đảm bảo thực hiện nhiệm vụ được giao. Tuy nhiên chưa bố trí kinh phí công tác xây dựng và ban hành văn bản QPPL cấp xã.

III. NGUYÊN NHÂN CỦA TỒN TẠI, HẠN CHẾ

1. Nguyên nhân chủ quan

Một số thủ trưởng cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn chưa dành nhiều thời gian nghiên cứu, cập nhật các văn bản, hướng dẫn xây dựng văn bản QPPL dẫn đến việc tham mưu ban hành văn bản còn chậm so với yêu cầu, đối với cấp xã chưa xây dựng văn bản QPPL khi được Luật giao (Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở giao cấp xã xây dựng quy chế tuy nhiên chưa thực hiện trong năm 2023).

Các cơ quan, đơn vị trong địa bàn huyện chưa thực sự quan tâm nghiên cứu, tham gia vào ý kiến các dự thảo văn bản QPPL do ngành khác tham mưu.

Nguồn kinh phí của huyện còn hạn hẹp nên chưa bố trí kinh phí cho công tác xây dựng văn bản QPPL các xã, thị trấn.

2. Nguyên nhân khách quan

Hiện nay, HĐND và UBND cấp huyện, xã theo quy định của Luật chỉ được ban hành văn bản QPPL khi được Luật giao hoặc được giao trong Nghị quyết của UBND. Trong khi đó, xuất phát từ chức năng quản lý nhà nước ở địa phương, HĐND, UBND cấp huyện, cấp xã cũng cần thiết phải ban hành văn bản quy định những biện pháp để thực hiện chức năng quản lý nhà nước của mình và những nội dung này cũng được giao trong các văn bản QPPL khác của Chính phủ, bộ, ngành; ngoài ra nội dung của những văn bản này có thể có đầy đủ những yếu tố đặc trưng của QPPL quy định của Luật Ban hành văn bản QPPL (*là quy tắc xử sự chung, có hiệu lực bắt buộc chung, được áp dụng lặp đi lặp lại nhiều lần đối với cơ quan, tổ chức, cá nhân trên địa bàn cấp huyện, cấp xã*) khó khăn trong công tác ban hành văn bản QPPL tại địa phương.

Phần thứ hai

KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Đề nghị Quốc hội sửa đổi, bổ sung Luật theo hướng giao thẩm quyền cho cấp huyện, cấp xã ban hành văn bản QPPL khi được giao trong các văn bản QPPL của cấp trên như (Nghị định của Chính phủ, Thông tư của các bộ, ngành) để thuận lợi trong quá trình ban hành văn bản QPPL để thực hiện công tác quản lý nhà nước ở địa phương.

Trên đây là Báo cáo đánh giá thực trạng thi hành Luật Ban hành văn bản QPPL và kiến nghị đổi mới, hoàn thiện quy trình xây dựng ban hành văn bản QPPL của UBND huyện Tam Đường./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (B/c);
- Sở Tư pháp (B/c);
- TT. Huyện ủy (B/c);
- TT. HĐND huyện;
- Chủ tịch UBND huyện;
- Các cơ quan, ban, ngành huyện;
- UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Sùng Lữ Páo

KẾT QUẢ BAN HÀNH VBQPPL CỦA HĐND, UBND XÃ.....

(Kèm theo Báo cáo số /BC-UBND ngày tháng 01 năm 2024)

Số liệu từ 1/7/2016 đến 31/12/2023)

Năm ban hành	Cấp huyện		Cấp xã	
	Nghị quyết của HĐND	Quyết định của UBND	Nghị quyết của HĐND	Quyết định của UBND
2016	2	9	14	17
2017	1	9	10	14
2018	0	2		13
2019	1	3	0	0
2020	2	0	0	0
2021	0	5	0	0
2022	1	3	0	0

2023	0	3	0	0
Tổng	7	34	24	44